

§ 200

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Matias Pajulan talousarvioaloitteesta palveluohjaajien palkkaamisesta huolehtimaan lasten päiväkotisijoituksista

HEL 2020-003288 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Matias Pajulan talousarvioaloitteesta palveluohjaajien palkkaamisesta huolehtimaan lasten päiväkotisijoituksista seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategian mukaan Helsingissä palvelut löytyvät läheltä ja kaupungin perustehtävänä on tarjota ne yhdenvertaisina ja laadukkaina kaikille palvelunkäyttäjille. Varhaiskasvatustalain 16 §:n mukaan kunnan on järjestettävä neuvontaa ja ohjausta sekä selvitettävä varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot ja tarjolla olevat vaihtoehdot sekä muut seikat, joilla on vaikutusta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Nykytila

Päiväkodinjohtajia vastaa Helsingissä asiakasohjauksesta ja päätösten teosta. Päiväkodinjohtajia on Helsingin varhaiskasvatuksessa 170. Varhaiskasvatusalueilla valitut päiväkodinjohtajat toimivat sijoituskousten puheenjohtajina ja koordinoivat sijoittamisen prosessia. Kaupunkitasoisesti lasten sijoittelua seurataan Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakasohjausryhmässä.

Helsingissä asiakasohjausta ja palveluneuvontaa tehdään kaupungissa hajautetusti ja osana päiväkodin johtajan tai perhepäivähoidon ohjaajan työtä. Asiakasohjaus sisältää paljon manuaalista työtä ja muun muassa tämän vuoksi siihen kuluu paljon työaikaa. Vuonna 2019 tehtiin 6 608 päätöstä varhaiskasvatuksessa aloittaneille lapsille. Päätöksiä tehdään sekä uusien hakijoiden osalta, että siirtohakemusten ja esiopetukseen hakijoiden osalta.

Asiakasohjausprosessista on saatu palautetta asiakaskyselyistä, vanhempainilloista ja perheiden palautteista. Prosessi ei näyttäydä kuntalaisilta saadun palautteen mukaan riittävän selkeänä. Varhaiskasvatuspaikan järjestämisprosessin kehittämistä on edistetty toimialalla keväällä 2019 Lean –menetelmää hyödyntäen. Selvitystyön perusteella on todettu, että varhaiskasvatukseen hakeutumisen prosessia tulee kehittää ja tehdä siitä asiakkaille selkeämpi ja sujuvampi. Asiakaskokemusta ja asiakasohjausta tulee parantaa. Saatua palautetta on käytetty apuna,

kun uutta asiakastietojärjestelmää ja sen tarpeita on kartoitettu. Asioinnin tietojärjestelmä otetaan asteittain käyttöön, aluksi syksyllä pilotina ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen puolella. Uusi asioinnin tietojärjestelmä tulee osaltaan selkeyttämään varhaiskasvatukseen hakeutumista kaikkien käyttäjien näkökulmasta. Uuden asioinnin tietojärjestelmän käyttöönotto vie pidemmän aikaa, joten se ei yksinään riitä asiakasohjauksessa havaittujen kehittämiskohteiden ratkaisua.

Lean-prosesseissa ja toimialan työntekijöiden kuulemistilaisuuksissa on noussut esille tarve kehittää ja keskittää enemmän varhaiskasvatuksen asiakasohjausta ja sijoittamista. Päiväkodin johtajat tuovat esille tarvetta lisätä aikaa pedagogiselle johtamiselle, kuten lapsiryhmien muodostamiselle ja perheiden varhaiskasvatukseen vastaanottamiseen, henkilöstön rekrytointiin, perehdyttämiseen ja yhteisön pedagogiseen ohjaamiseen. Perheiden asiakasohjaus on tärkeätä ja vie aikaa varhaiskasvatuksen alussa ja perheiden muuttuvissa tilanteissa. Keskitetty palveluohjaus ja palveluohjaajat vastaisivat näihin tarpeisiin, siirtäen koordinoitua ja asiakasohjausta keskitettyyn työmalliin. Samalla palveluohjaus tasalaatuistuu, sekä suunnittelu, seuranta ja koordinaatio paranevat.

Keskitetty palveluohjaus on käytössä Espoossa alueellisina palveluohjaajina, ja Vantaalla palveluohjaus on keskitetty alueittain nimetyille päiväkodin johtajille.

Keskitetty asiakasohjaus ja sijoittaminen

Siirtyminen keskitettyyn palveluohjaukseen ja sijoittamiseen edellyttää sijoitusprosessin uudelleen määrittelyä ja tehtävien jakamista keskitetysti.

Keskitetty asiakasohjaus ja sijoittaminen muuttaisi päiväkodin johtajien työnkuvaa siten, että iso osa asiakasohjauksesta sekä sijoittamistyö jäisivät pois. Vapautuva aika hyödynnettäisiin jatkossa varhaiskasvatussyksikön henkilöstön pedagogiseen johtamiseen ja ryhmien rakentamiseen pedagogisesti toimiviksi sekä lapsen varhaiskasvatuksen aloittamiseen liittyvien käytäntöjen kehittämiseen yksikkötasolla. Keskitetty asiakasohjaus ja sijoittaminen edellyttävät resurssien tarkastelua ja resurssin lisäämistä keskitettyyn asiakasohjaukseen ja päätöksentekoon.

Uusi asioinnin tietojärjestelmä tulee tulevaisuudessa automatisoimaan osan työstä ja proaktiivinen esiopetuspaikan osoittaminen tulee myös sujuvoittamaan osaltaan työtä.

Keskitetty asiakasohjaus tukisi pedagogisia ja strategisia tavoitteita sekä edesauttaisi tuottamaan laatua asiakasohjaukseen perheelle ja työn pedagogiseen kehittämiseen lapselle. Keskitetty asiakasohjaus vastaa

myös saatuun palautteeseen. Varhaiskasvatuksen toimenpideohjelmassa osana työolosuhteiden kehittämistä on (osa Task force -työtä 2020) toimenpiteiden priorisoinnin kärjessä noussut esille tarve asiakasohjauksen ja lasten varhaiskasvatukseen sijoittamisen keskittämisestä.

Vaikutukset

Keskitetty palveluohjaus yhdenmukaistaisi ja selkeyttäisi varhaiskasvatukseen sijoittamisen prosessia. Siirtyminen 170 sijoittajasta keskitettyyn sijoittamiseen tulisi turvaamaan tasalaatuisuutta. Asiakas saa parempaa ja oikea-aikaisempaa palvelua ja asiakasohjausta yhdestä paikasta. Lapselle myönnetään varhaiskasvatuspaikka entistä yhdenvertaisemmin koko kaupungissa.

Päiväkodin johtajan työajan käyttöä olisi mahdollista ohjata enemmän pedagogiseen johtamiseen ja varhaiskasvatuksen laadun ylläpitoon sekä kehittämiseen yksikössä.

Keskitetty palveluohjaus vahvistaisi asiakasohjausta kaupungissa. Yhdessä uuden asioinnin tietojärjestelmän asteittain etenevän käyttöönoton kanssa ja varhaiskasvatuksen sijoittamisen prosessin kehittämisen kanssa palvelut kehittyvät vastaamaan nykypäivää. Käyttöönotto on muutos ja edellyttää laajaa arviointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2021 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Outi Kakkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26767
outi.kakkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Matias Pajulan talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on pyytänyt 22.9.2020 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoa varavaltuutettu Matias Pajulan ja kahden muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, jossa esitetään, että Helsingin on palkattava palveluohjaajia huolehtimaan lasten päiväkotisijoituksista ja varattaisiin budjetissa tätä varten riittävät varat.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Outi Kakkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26767
outi.kakkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Matias Pajulan talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano